

Библиотеката в Стара Загора празнува

Дарина Кондратцева / izkustvo@libsz.org
РБ „Захарий Княжески“ – Стара Загора

Под мотото „65 години четем и мечтаем заедно“ в началото на април 2019 г. Регионална библиотека „Захарий Княжески“ отбеляза годишнината от създаването си.

За най-голямата обществена библиотека в област Стара Загора 65 години е дълъг път на развитие и утвърждаване. Тя е сред първите в страната, която прилага новости в библиотечната теория и практика и обслужването на читателите – от „свободен достъп“ до книгите (1962 г.), през автоматизация на библиотечните процеси (1994 г.) до интернет достъп до каталозите и картотеките на библиотеката.

Създадена през април 1954 г. с Решение на Изпълнителния комитет на Окръжния народен съвет – Стара Загора, през 1955 г. е отворена за читатели като Окръжна библиотека в сградата на бившето еврейско училище. Началото е поставено с 15 000 тома в три отдела (Книгозаемна, Читалня и Детски отдел) и 7 библиотекари. Днес библиотеката разполага с фонд от 429 400 библиотечни документа, ежегодно абонира около 200 периодични издания. Екипът ѝ включва 28 библиотекари, също и ИТ специалисти, административен и помощен персонал. В структурата на библиотеката са включени 12 обслужващи звена, като комплексният отдел Изкуство, Ресурсният център за учебна литература по немски език, Руският център и Тийн зоната, които са единствени по цели и предлагани услуги в региона.

Библиотеката издирва, опазва и осигурява достъп до културното наследство и писмената памет на старозагорския край. Организира колекция „Редки и ценни издания“ и колекция „Стара Загора и старо-

загорци в картички и снимки“. Съхранява личните библиотеки на писателя Стоян Каролев, художника Димитър Караджов и общественика Недьо Александров. Поставено е началото на дигитализация на отделни колекции.

Обществото е в процес на промени и библиотеката се стреми и се развива динамично и гъвкаво като институция, за да отговори на новите нагласи и очаквания към нея. Освен координационна, квалификационна и експертно-консултантската дейност за над 180 библиотеки в областта, се осъществява текуща и постоянна продължаващата квалификация на персонала. Експерти от библиотеката участват в образователни инициативи като обучители и/или консултанти.

През 2015 г. в Стара Загора бяха подготвени първите консултанти по библиотерапия в България и беше издаден първият наръчник по темата.

През 2017/2018 г. в Регионалната библиотека бе проведено обучение на 12 библиотекари от региона за придобиване на III степен на професионална квалификация по професия Библиотекар по ОП „Развитие на човешките ресурси“ (Проект „Ваучери за заети лица“) и финансиране от Фондация „Глобални библиотеки – България“ (ФГГБ), съвместно с Асоциация „Съвременни читалища“ и ББИА.

По проект „Дигитални умения за малките и средни предприятия в България“, изпълняван от ФГББ, в партньорство със Сдружение „Произведено в България – съюз на малкия и среден бизнес“ и Латвийската асоциация за информационни и комуникационни технологии и в тясно сътрудничество и с регионалните библиотеки в градовете Пловдив, Смолян и Стара Загора, през 2018 г. служителите от библиотеката успешно преминаха обучение по темите Дигитален маркетинг, Услуги в облак, Защита и поверителност на данните, безопасни онлайн транзакции и сътрудничество.

Библиотеката се стреми да познава потребителите си и нуждите на общността. Предлага им както класическите библиотечни услуги (широк спектър от книги, електронни книги, списания, музика, филми, специално внимание и обслужване на децата и тийнейджърите, място за колективни четения и лекции, ползване на технически средства, срещи с интересни хора и др.), така и нови библиотечни услуги. Все повече са потребителите на предоставения от библиотеката достъп до собствени и чужди електронни бази данни и предлаганите електронни

услуги: каталог на библиотечните документи, бюлетин „Нови книги“, справочна услуга „Попитай библиотекаря“, правно-информационна система Апис, образователен сайт Уча.се, електронна библиотечна система IPR BOOKS (на руски език) и др.

Благодарение на Посолството на САЩ в България и ФГББ библиотеката разполага с 10 роботчета Финч, с които провежда семинари по програмиране за деца. През 2018 г. година в тях са участвали над 600 деца. В обучителните зали на библиотеката се провеждат обучения за деца „Първи стъпки в програмирането със SoftUni Kids“ и курс по Лего роботика за деца с Детска академия по програмиране и роботика „ИКТ Център“. Първите си срещи с информационните и комуникационните технологии правят в библиотеката и потребители на възраст 60+, за които има организирани безплатни курсове.

След неколнократна смяна на местоположението на различните отдели на библиотеката, през 2007 г. регионалната библиотека е преместена в нова сграда на площ от 7300 кв. м. Разположението в централната градска част, архитектурната среда – външна и вътрешна и спектърът на библиотечните услуги отговарят на очакванията на потребителите за модерност, уют, улеснен достъп, възможности за екипна работа и общуване, арт зони за лично творчество на децата, за реализация на клубни инициативи и др.

В мултифункционалните зали и фойета на библиотеката през 2018 г. са реализирани над 260 инициативи като обучения, семинари, конференции, срещи, представяния на книги и филми, концерти и изложби, които са посетени от над 26 000 човека. Библиотеката е домакин на ежегодните кинофестивали София МЕНАР Филм Фест (кино от Близкия изток, Централна Азия и Северна Африка), Дни на планинарското и екстремно кино (съвместно със Сдружение „Международен фестивал на планинарския филм“), Международен филмов фестивал за ново европейско кино „Златната липа“, Кино-литературен фестивал Синелибри и др. Гости на библиотеката и старозагорци са български и чуждестранни писатели, журналисти, общественици, учени, художници и др. Седмичен електронен бюлетин достига до всички желаещи да получават своевременна информация за предстоящите събития. Библиотеката има динамична интернет страница и създадени профили в социалните мрежи.

Днес Регионална библиотека „Захарий Княжески“ е член на Българската библиотечно-информационна асоциация и на семейството на обществените библиотеки във Фондация „Глобални библиотеки – България“. Носител на наградата „Христо Г. Данов“ за 2016 г. в категорията „Библиотеки и библиотечно дело“ за съществен принос в националната книжовна култура.

На честването на 65-годишнината на регионалната библиотека на 1 април 2019 г. присъстваха народният представител Георги Гьоков, областният управител Гергана Микова, заместник-кметът Иванка Сотирова, общественият посредник Надежда Чакърлова-Николова, читатели, библиотекари от града и региона, представители на други културни и образователни институции, неправителствени организации и медии, които сърдечно приветстваха екипа на библиотеката. Всички присъстващи бяха поздравени с изпълнения на Дамския камерен хор „Библиофония“.

Под мотото „65 години четем и мечтаем заедно“ преминаха и съпътстващите честването събития. В просторните зали и фойета на библиотеката непрекъснато се случваше по нещо за малки и големи. Раздавани бяха информационни брошури и флаери. Потребителите имаха възможност да се консултират с библиотечни специалисти относно предоставения от библиотеката достъп до собствени и чужди електронни бази данни и предлаганите електронни услуги. Историята и дейностите на библиотеката в сменящите се поредици от снимки, репортажи и интервюта спираха посетителите на плазмите във фойетата. Имаха възможност да разгледат и подредените дебютни изложби на старозагорски творци. Децата се запознаха с художника Дилян Бакалски, който рисуваше образи от български и чужди приказки и поговорки, които те разпознаваха. Участваха в демонстрации на програмиране за деца с роботчетата Финч.

Библиотеката „отиде“ и при децата извън своите стени. Малчуганите от две детски градини се срещнаха със създателите на детската приказна поредица „Градът на скейтбордовете“ Мария Мартин и Ива Груева. Чрез своите книжки авторката Мария Мартин предаде на децата посланията, че добрината, истинските желания, силата на приятелството и природосъобразният начин на живот могат да ни превърнат в щастливи хора. Илюстраторката на поредицата Ива Груева дорисува думите на авторката

и даде възможност на децата да оцветяват и творят върху героите от книжките.

Не пустееше и Залата. Издателство „Колибри“ гостува на старозагорци с представяне на талантливата сладкодумница Мария Касимова-Моасе и двете ѝ книги „Балканска рапсодия“ и „Близки срещи със смесени чувства“, а няколко дни по-късно бе представена детската книга „Злостории“ на Явор Цанев.

Ценителите на музиката имаха възможност да се насладят на оперния концерт на солисти от Държавна опера – Стара Загора и клавириния концерт на проф. Жени Захариева.

До книжната торга, на постер, монтиран на стената, гостите и читателите на библиотеката имаха възможност да напишат пожеланията си. Между тях своето отношение към библиотеката изразиха

еврокомисарят Мария Габриел и зам.-председателят на Народно събрание на РБългария Емил Христов.

Ние сме професионалисти и мечтатели! Убедени сме, че възможностите на библиотеката ни подобряват качеството на живот на хората. Винаги сме с вас – от първия досег с книгата, през образование и учене през целия живот, информационна грамотност, професионално развитие, до осмисляне на свободното време и четене за удоволствие. Можете да продължавате да ни вярвате! – така се обърна към читателите и гостите на библиотеката Надежда Груева – директор на институцията, по повод празника.

Ключови думи: обществени библиотеки, Регионална библиотека „Захарий Княжески“ – Стара Загора, юбилеи

Регионална библиотека „Никола Фурнаджиев“ – Пазарджик – шест десетилетия средище на духовност и информационно общуване

*Диана Варникова / dianavar@abv.bg
РБ „Никола Фурнаджиев“ – Пазарджик*

Регионална библиотека „Никола Фурнаджиев“ е най-голямата обществена библиотека в Пазарджишка област. Още от създаването си библиотеката заема особено място в културния живот на Пазарджик. Основа на библиотечната колекция е сбирката от 612 вехти и нови карти и два глобуса, които възрожденецът библиотекар Стефан Захариев събира от 1858 до 1871 г. и съхранява в „книгохранителница“ на Мъжкото и Девическото училища. С пренасянето им в новооткритото читалище „Виделина“ се слага началото на първата публична библиотека в град Пазарджик.

След промените в административно-териториалното устройство на страната през 1959 г., библиотеката се обособява като самостоятелен културен институт – Окръжна библиотека. Възлагат ѝ се методически и експертно-консултантски функции спрямо всички библиотеки в Пазарджишки окръг. През 1990 г. библиотеката се премества в самостоятелна сграда.

Поради многобройните премествания в различни сгради са изгубени документите за учредяване на библиотеката. Налични са упоменавания за този акт в Годишник на Читалище „Виделина“ от 1901 г. В Алманаха на Регионалния исторически музей от 2012 г. се цитира изявлението на Ангел Младенов (член на настоятелството на читалище „Виделина“) от 1 април 1991 г. за наличието на Ре-

шение на Окръжния народен съвет – Пазарджик за обособяване на Окръжна библиотека като самостоятелен културен институт.

В изпълнение на Постановление № 80 на МС от юли 2006 г., библиотеката придобива статут на регионален културен институт с методически функции. Едно от най-важните ѝ задължения в това отношение е координация и подпомагане на библиотеките на методическо и организационно ниво, с оглед утвърждаване и запазване на тяхното професионално развитие. Тези и други нейни функции са регламентирани от Закона за обществените библиотеки, приет от НС на 29 май 2009 г.

Регионалната библиотека е една от най-значимите и динамично развиващи се културни институции в град Пазарджик, която продължава да усъвършенства всички направления в своята дейност. Автоматизацията, въведена през 1995 г., я превърна в модерен културно-информационен център. Изградената локална мрежа с включени 62 компютърни конфигурации и безплатен интернет предлага достъп до библиографски, пълнотекстови и административни български и чужди бази данни. Библиотеката поддържа собствена уеб страница и непрекъснато разширява съвременните електронни форми за обслужване на своите читатели.

РБ „Никола Фурнаджиев“ участва в национални и международни проекти и програми, които